

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE:
Un șir garmond: 5 Lei. La
publicării repetate după
:: :: învoială. :: ::

Unitatea

REDACTOR RESPONSABIL:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an 180 Lei
Pe 6 luni 90 Lei
Pentru străinătate 360 Lei

Numărul 350 Lei

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Grija celor mici

„Te-am blăstămat, părinte!“ — Temelia pastorației — Lecții practice

de A. C. Albinus.

Experiența face neasemănat mai mult, decât teoria pe care o poți găsi în cărți. Ce mă privește, eu sunt foarte fericit, dacă pot să ascult înțelepciunea ce iese din gura bătrânilor, care au la spate o viață lungă cu bogate experiențe.

Mai dăunăzi, un venerabil preot, cu activitate de aproape 50 de ani, îmi povestea o întâmplare vrednică de reținut. Era preot tânăr, intrat în slujbă de abia 2 luni, când a fost chemat la patul unei femei bolnave. În spovedanie, femeia a zis: „Părinte, te-am blăstămat și pe dumneata“. Preotul și-a frământat mult mintea, să afle, cum de a ajuns femeia aceasta, într-o lună, două, să-și urască așa de tare pe păstorul său sufletească, încât să-l blasteme. Dar i-a fost zădarnică frământarea. Terminând cu grijiania sufletească, preotul s'a așezat, ca de obicei, lângă patul bolnavei. A întrebat-o, cum se simte, a mângăiat-o și a încurajat-o. În urmă i-a zis: „Uite femeie bună, să nu te superi, te-aș întreba ceva. Pentru ce m'ai blăstămat? Vezi, sunt preot tânăr. Dacă m'ai blăstămat, înseamnă că am lucrat ceva rău. Și, eu aș vrea să lucrez așa în satul acesta, ca niciunul din dumneavoastră să nu fie nemulțumit cu mine“.

Femeia a început să ceară iertare. Dar preotul nu doria cererea de iertăciune. El voia să afle pricina blăstămării, căci bănuia o mare întrelăsare în pastorația sa. După multe insistențe, femeia i-a spus, că l-a blăstămat, fiindcă preotul n'a dat de loc pe la școală. „Știam, a zis femeia, că ni-a venit un preot tânăr, cu învățătură multă, dela școlile cele mari. Și am socotit, că vei merge la școală să ne înveți copiii. Am și eu două copile la școală. Zi de zi le-am întrebat de dumneata. Și, când am văzut, că nici nu te-ai dus pe la școală, m'am supărat rău și te-am blăstămat... Să mă ierți, părinte!“

Firește, că preotul a făcut mai mult, decât ceruse femeia. I-a mulțumit, că i-a adus aminte de o datorie, de care uitase. În cursul lungii sale activități, îi sunau mereu în urechi, ca un clopoțel de alarmă, cuvintele femeii: „Te-am blăstămat, părinte!“ Și, după cum mărturisii venerabilul preot, toate succesele lui în pastorație s'au întemeiat pe activitate-i catehetică. În orele de religie și-a câștigat sufletul copiilașilor și, prin ei, inima părinților. De aici încolo, cuvântul lui a fost iresistibil. A ajuns păstor adevărat, cu enoriași foarte buni, copii și ascultători.

Exemplu vrednic de urmat. În zilele de acum, mai mult decât oricând, preoții noștri trebuie să se apropie de inima credincioșilor, pentru a-i feri de mii și mii de tentațiuni și să-i păstreze în sânul bisericii singur mântui-

toare. Și, mai mult decât prin serviciile sfinte, și mai sigur decât prin predici, preoții vor ajunge la țel, prin școală. Cateheza, temelia pastorației.

Până acum preotul, în calitate de director al școlii confesionale, a fost îndrumătorul întregii instrucțiuni. Azi, școala confesională, de fapt, este inexistentă. Preotul are, așadar, numai orele de religie. În urmă, dacă în vremea școlii confesionale a fost o neglijență de neiertat, cu urmări triste asupra pastorației, dacă preotul nu făcea catehizația, — azi, nefăcând orele de religie, preotul săvârșește o adevărată crimă.

De ce mulți preoți nu fac, nici azi, cateheza? Să fie pricina numai lenea și indolența? Poate să fie și aceasta. Dar cauza principală, mi-se pare, se găsește în lipsa practicei catehetice. La toate carierele se face practică, înainte de a intra în exercițiul funcțiunii. Studentul în drept face, ani de zile, practică obligatorie, și numai după aceea poate să facă pe avocatul. Profesorul, după ce și-a terminat studiile, se numește în învățământ cu titlul de suplinitor și numai după serviciu de un an — să-i zicem an de practică — poate să dea examenul de capacitate și să fie numit titularul unei catedre. Și așa e la toate branșele.

Singur la cateheză e altfel. Studentul în teologie — viitorul catehet al școlilor primare — face la academia de teologie teoria catehezei. Termină apoi teologia, se hirotonește, e numit preot în vre-o comună și catehet al școlii, fără să fi făcut mai înainte nici o singură oră de practică catehetică.*) Urmarea? Intră în școală și se disgustă în curând, fiindcă, neavând practica necesară, nu știe să se coboare la priceperea copilașilor. Află mii de pricini de a nu se prezenta la ore. Se lasă suplinit de către învățător. Ori, fiindu-i frică de cateheză, ca de o sarcină necunoscută, îngrozitoare, nu intră de loc în școală. Deci nu e de mirat, că preoți care, altfel, sunt predicatori buni, în școală, la orele de cateheză sunt timizi și stângaci. Le lipsește exercițiul.

Răul trebuie tăvănit. Copiii, enoriașii de mâine, trebuie să fie creșcuți în dragostea creștinească de către înșiși preoții. Deci să dăm prilej studenților noștri teologi să învețe marea artă a catehizării. Cât mai multă practică. În centrele eparhiilor noastre, cateheza elevilor din școlile primare este, în tot cazul, în mâna preoților. Subt conducerea acestor

*) Pentru a nu se întinde această mustrare indirectă și asupra școlilor cari nu o merită, ținem să observăm că studenții Academiei de teologie din Blaj asistă în mod obligator la orele profesorului de religie dela școala de aplicație a școlii normale. N. R.

preoți — cateheți, leviții noștri vor putea să învețe arta catehetică. Zi de zi, vor putea să fie desemnați câte doi din seminariștii noștri să asiste la crele de religie. Mai târziu, vor putea să facă și ei câte o lecție. În felul acesta își vor câștiga îndemânarea și ușurința necesară la propunerea religiei. Vor îndrăgi această muncă, fără de care preotul nu e preot întreg și niciodată nu va putea să fie adevăratul păstor al turmei ce i-s'a încredințat.

Din rău în mai rău. Sfeclind-o deabinele cu chestia averilor bisericești, referitor la care s'a dovedit că nu cunosc nici păreri propriilor autorități canonice, confrății dela „Telegraful“ sibian au găsit — probabil pentru a provoca o diversiune — o altă temă, a cărei discutare nu li-a fost oprită, se vede, din partea dlui ministru al cultelor.

Este chestia sinodului ecumenic, asupra căruia nu pot simți la fel cu „canonicii blăjeni“, despre cari, prin o acomodare extensivă a ideii de „neodihnit“, afirmă că „nu ar putea dormi... de grija sinodului ecumenic al bisericii ortodoxe“. Dar iată și în concret vina ce se găsește acestor bieți canonici dela Blaj: „li calomniază (conciliul) înainte de-al vedea înfăptuit, li prezintă cu răutăcioasă (?) satisfacție imposibilitatea întrunirii și (asta mai ales!) cu deplasate ironii provinciale (!) caută să-i bagateliseze importanța“.

După părerea fraților sibieni, lucrurile stau însă cu totul altfel. Ci-că momentan există, ce-i drept, „oarecari piedeci și greutăți în biserica ortodoxă pentru întrunirea unui sinod ecumenic“, dar încolo dreptul (sic!) de a ține sinod ecumenic „aparține astăzi singur bisericii ortodoxe, ca adevăratei biserici alui Hristos, prin care se continuă vechea biserică ecumenică“. Papismul — spun cu toată seriozitatea aceștia dd. — rupându-se de vechea biserică ecumenică,*) a cărei credință și organizație a renegat-o prin erezii și rătăcirii (!) „nu este îndreptățit (sic) să țină sinod ecumenic“. Ba, mai mult chiar, dogmatizarea episcopatului universal și infailibilitatea Papei dela Roma a făcut pentru creștinătatea romană apuseană cu totul de prisos întrunirea unui sinod ecumenic“. Afirmându-se apoi, cu o totală necunoștință de cauză, că episcopii bisericii catolice n'au adevărată putere de jurisdicție episcopescă, fiind numai „vicarii Papei“, se trage stupida concluzie, că „în sânul catolicismului e compromisă și desființată însăși ideea ecumenicității“. Și ca pupăză pe colac se mai afișează de încheiere următoarea neghibie, prezentată ca o consecință a abaterii dela normele ortodoxiei: „Roma însăși înțelege acest lucru; de aceea în timpul din urmă, intrigată de sigur (!?) de temerea întrunirii sinodului ecumenic al bisericii ortodoxe, a lansat ideea continuării**) sinodului vatican,

*) Care momentan nu se mai găsește decât în Balcanii Europei!

**) Sublinierea este a Sibianului. N. R.

ținut la anul 1870, dar n'a îndrăznit (sic!) să se gândească la un nou sinod ecumenic".

Așa vorbește, numai ca să nu tacă, acest organ al I. Preasfințitului Nicolae, a doua zi după ce Sinodul ortodoxiei române a hotărât să ceară patriarhiilor orientale o nouă amânare a „conciliului ecumenic“ de pe muntele sfânt, care nu putea să însemne decât o complectă compromitere a acestei biserici. Și vorbește așa, fără să-și dea seamă „ca biserica Romei, aceea care, a compromis... ideea ecumenicității“, a mai ținut după conciliul al șaptelea dela 787 încă alte 13 concilii ecumenice, în vremea ortodoxia „singur îndreptățită de a le ține“ și unde ele — în lipsa unei autorități papale — „nu sunt cu totul de prisos“, n'a putut să țină nici măcar unul singur, fie și la muntele Athos!

Ba nu, zău, iubiți confrăți dela „Telegraful“, pentru ce vă compromiteți cu susținerea foarte puțin inteligentă a unor teze atât de absurde!?

Noul simbol de credință al bisericii sovietice. Cu ajutorul unor arhierii slugarnici, de cari totdeauna și pretutindeni s'au găsit în sinul ortodoxiei, sovietele rusești și-au creiat o biserică a parte, așa-numita »biserică viie«, prin mijlocirea căreia speră să poată aduce și marile masse țărănești ale »ortodoxiei« rusești în apele turburi ale bolcevismului »susținător de stat«. Conduși de episcopi venali și ambițioși, în frunte cu mitropolitul Evdochim, această biserică a ținut de curând un sinod, unde s'a fabricat un nou simbol de credință, a cărui lăfire va fi de acum înainte una din principalele preocupări ale agenților sovietici din fosta împărăție a țarilor.

Iată acest credeu, saturat de toate doctrinele filosofiei atee ultramoderne, care dă peste cap toate dogmele vechei ortodoxii:

1. Cred într'o Forță, Una și Mare, care a creat cerul și pământul și lumile văzute și nevăzute.
2. Intr'o umanitate sobornicească, printre care și în marele om (!) al lui Dumnezeu, numit Isus Hristos.
3. Carele cu toate frile sale omenești s'a născut din Fecioara Maria.
4. Carele pentru mântuirea noastră a suferit pentru învățătura sa în timpul lui Pontie Pilat și a fost răstignit pe lemnul Crucii, a murit și a fost îngropat și îndumne-

zeit (!) de oameni pentru activitatea sa, înălțat fiind până la cer.

5. Și în spiritul omenirii sobornicești (!), care se găsește în noi toți datorită lui Dumnezeu și rațiunii (!), care înfăptuiește faptele mari ale lumii.

6. Mărturisesc folosul curățirii în fața Domnului-omului Iisus a păcatelor mele (?) și greutatea inimii mele.

7. Mărturisesc un singur botez.

8. Mărturisesc un singur creștinesc și pravoslavnic episcopat rus, preoțimea și diaconia rusă.

9. Aștept judecata (?) asupra conștiinței sufletelor noastre după moartea noastră.

10. Cred în viața viitoare și infinită a spiritului omului — spiritul rațiunii noastre (!)

11. Cred în vitalitatea și în puterea de mântuire sufletească a învățării lui Hristos, compusă de către cei patru evangheliști, Matei, Marcu, Luca și Ioan, martori personali ai vieții și învățării lui Hristos descris și divinizat (!) —

Biata Rusie! Și bia'a ortodoxie! Aici a ajuns, cu ajutor de foști episcopi ortodocși, credința oficială a unei țări, care totuși a fost și — orice s'ar spune — continuă a fi forța bisericii orientale desbinată de Roma. Fără Rusia celor aproape 100 milioane de pravoslavnici, ar fi evaporat de mult și ultimele resturi ale unui organism rupt de trunchiul dătător de viață al Romei papale.

Și dacă bolcevismul mai trăiește, Rusia va adopta cu incetul noul crez și atunci nu va fi nevoie de un al optulea conciliu ecumenic... pe muntele sfânt de pe Athos.

Il va fi dat acest Sinod al bisericii vii din Rusia!

Inființarea unui „consiliu al literilor“.

Pentru ca ministerul artelor să fie ajutat în rezolvirea tuturor chestiunilor privitoare la literatură și scriitori, s'a înființat de curând la acest minister un »consiliu al literilor«, a cărui activitate precizată prin un regulament poate să fie de mare folos pentru mișcarea literară din țară. El se alcătuiește din 6 membri numiți prin decret regal pe timp de 5 ani, și anume 2 desemnați de secția literară a Academiei române, 2 de comitetul societății scriitorilor și 2 de ministerul cultelor, dar tot dintre membrii societății scriitorilor.

Dintre atribuțiile deosebit de importante

ale acestui consiliu reținem următoarele: Găsirea mijloacelor pentru însușirea și încurajarea vieții literare românești; răspândirea cărții și gustului de cetit; combaterea pornografiei; punerea pentru încurajarea bunelor traduceri din clasici străini și traducerea operelor naționale în limbi străine; misiunile și reprezentarea literaturii românești în străinătate și primirea literaturii străine în România.

Din anteproiectul de lege pentru învățământul secundar. Pregătită încă din partea dlui Dr. C. Anghelescu, care nu va mai putea îndeplini și această parte a operei sale de »regenerare (?) a învățământului«, legea pentru învățământul secundar rămâne în sarcina viitorului guvern. Cu toate acestea găsim că este de interes să dăm aici pentru a fi cunoscute de cei interesați dispozițiile referitoare la învățământul religios din anteproiectul fostului ministru al instrucției publice. Ele sunt următoarele:

Art. 6. În programele de învățământ al școlilor secundare teoretice și practice va fi gura religia și morala creștină ca materie de studii.

Art. 81. Predarea religiei în școlile secundare de stat se face de către profesori și cateheți.

Profesorii de religie se recrutează în condițiile arătate la art. 68 (privitor la recrutarea celorlalți profesori), cu deosebirea că acestora li-se cere să aibă doctoratul sau licența în teologie. Ei trebuie să fie preoți hirotoniți, însă nu pot să aibă în același timp și biserică.

Cateheții se recrutează dintre preoții licențiați sau doctori în teologie, fără a fi indispensabilă trecerea examenului de capacitate.

Art. 86. Catedrele complete de religie de la școlile secundare se vor ocupa prin profesori, cele necomplete se încredințează spre supliment unui catehet ales printre preoții din localitate.

Art. 125 h. Cateheții vor fi plătiți cu o cotă de 1/15 din leafa profesorului de liceu pentru fiecare oră lunară, fără nici un adaugiu sau supliment.

Art. 183. Actualii profesori de religie, ca

Foia „Unirii“

In serviciul neamului.

Un cuvânt către preoțimea română.*)

Pericolul sifilisului, tuberculozei, și a mortalității copiilor a devenit o plagă nu numai socială, dar pentru noi în prima linie națională. Satele gem de bolnavi, partea cea mai mare a acestora nici nu știu de boala lor, copii nevinoși sunt prinși în ghiarele afurisitei boale, copii plăpânzi în zorii vieții își dau sufletul, izgonit de microbul crud și îndărătnic. Mame, cari cu mare nerăbdare își așteaptă ceasul să dea viața urmașilor lor, se prăpădesc în durerile facerii, incolțite de boalele îngrozitoare aduse de soții lor de pe cele fronturi și din captivitate. Mirese tinere, plăpânde, sunt târate în noroi și deplâng fericirea și sănătatea de odinioară. Generația viitoare, copiii noștri, sunt periclitați, și prin ei viața de mâine a neamu-

*) Înțelegând să contribuim și noi cât mai mult la frumoasa acțiune pornită dela Cluj pentru sănătatea trupei noastre, facem loc cu plăcere acestui strigăt de alarmă și de chemare al dlui Dr. Dominic Stanca, de pe urma căruia poate ieși incontestabil foarte mult bine. Feliul, cum d. Dr. Stanca crede că se poate folosi în acest scop sacramentul penitenței și canonul obișnuit acolo, nu intră, ce-i drept, în vederile noastre, dar am crezut că totuși e bine să dăm întocmai și această parte, pentru a atrage luarea aminte a preoțimei noastre, că, *mutatis mutandis*, spovedania încă le poate da un mare sprijin în lupta contra acestor rele. N. R.

lui se clatină, datorită infiltrării molimei în trupul generației de azi.

Ca o dovadă de ravagiile ce le face și va face în apropiatul viitor plaga sifilisului este suficient să citez statistica oficioasă făcută de organele Ministerului sănătății în vre-o câteva comune în cari s'a început acțiunea de combatere a sifilisului:

Poiana Ampoiului, 15% sifilis, Trâmboeale 14% (jud. Alba); Hida 6.80%, Baica 11.80%, Feleac 8.0%, Aitor 3.8%, Cătină 1.3%, Măguri 21.4%, Mărișel 17.6%, Jimborul mare 5.4%, Fildul de mijloc 7.9%, Adalin 20.3%, Borșa 8.9%, Budatele 1.3% (jud. Cluj); Albac 12.90%, Arada 16.8%, Scărișoara 10.2% (jud. Turda); Preluca veche 19.4%, Preluca nouă 27.80%, Treștia 15.2%, Vad 15.8%, Lemniu 6.5%, Valea Groșilor 7.8%, Feleac 2.3%, Sălnița 1.4% (jud. Someș); Rușior 6.7%, Sebeșul mare 7.6%, Ardan 14.9%, Fris 18.4% (jud. Bistrița).

Regiunile muntoase sunt adânc infiltrate cu sifilis, Munții apuseni, Moții, Maramureșul, grănicierii Bistriței, Valea Jiului, Țara Hațegului, Someșul, este periclitat cu desăvârșire. Floarea neamului se prăpădește și în viitorul apropiat bugetul statului nu va fi suficient pentru înființarea și susținerea caselor de alienați, rezultatul destrăbălării de azi. Mergem cu pași repezi spre prăpastie, și cu infiltrarea sifilisului merge pas demoralizarea. Microbii rod la temelie neamului, distrug trupul țaranului — sursa de energie a țării —, curente destructive, secte de bapțiști, pocăiți, nazarineni ect., di-

strug sufletul neamului, iar ce nu pot distruge acestea flagele, distrug alcoolul, toate ca urmare blestem pe capul neamului, atât de oropsit de soarte.

Zorile fericirii neamului desorbit se întorcă prin norii acestor nenorociri. În fața acestui mare pericol trebuie să străbată dela margine la alta a țării alarma, toți trebuie să tresară izbiți de lovitura pericolului, care a îndreptat adânc în trupul neamului nostru. În timpul luptelor politice lupta pentru desrobirea trupei noastre pească a populației trebuie să fie o dâră de lumină curată, care să lumineze sufletul tuturor atât mari, cât și mici.

Și oare către cine altul poate străbate mai sincer glasul de chemare al poporului ajuns în mare pericol, decât către slujitorii altarului. Biserica a fost scutul neamului și limbei străbune veacuri de-arândul. Voi umili preoți a-ți îngrijit cu puterea sufletului și cu vântului vostru viitorul neamului la umbra altarului și de neumerate ori cu sângele vostru sfânt ați udat pământul făgăduinței, din care a răsărit ziua mare a libertății. Voi preoți umili și huiduiți prin vremuri vitrege ați adus neamul la scăpare. Victoria de azi este a voastră.

Azi, când un mare pericol amenință țara și viitorul unui neam, iarăși la voi se întoarce cu încredere un neam întreg și se roagă să-l dați și acum ajutorul. Și dacă în vremi trecute singuri ați fost sortiți să apărați turma credincioasă, azi vă vin în ajutor și doctorii trupei, ca la olaltă, Voi cu arma cuvântului, iar noi

și biserica vor rămânea să funcționeze în condițiile legii vechi. Ei nu vor putea fi numiți decât la catedra de religie din acelaș oraș în care au și biserica, iar catedra lor e formată din 10 ore; orice oră care trece peste acest număr e considerată ca suplimentară.

Leafa de bază pentru catedra de 10 ore este de 2 treimi din leafa de bază a profesorului de materii literare și științifice, iar orele suplimentare se plătesc cu cota cuvenită.

In caz când optează pentru catedră, ei intră în prevederile noii legi.

UN APEL*)

Către preoțimea provinciei noastre bisericești.

Primind noi din foarte multe părți ale provinciei noastre bisericești scrisori de aderență la *Societatea de ajutorare a văduvelor și orfanilor de preoți*, pentru a nu trebui să răspundem tuturor în particular, ținem să aducem pe această cale la cunoștința întregii preoțimi a provinciei noastre bisericești, că *ultimul termen pentru înscrierea în societate, fără restricții, este ziua de 15 Maiu 1926.*

Iată într'adevăr ce spun statutele noastre referitor la punctul înscrierii în societate:

Art. 5. Ca membru se poate înscrie oricare preot gr.-catolic sub 60 ani din provincia mitropolitană gr.-catolică de Alba-Iulia și Făgăraș, dacă înscrierea și-o face în un restimp de cel mult un an dela aprobarea statutelor prezente.

Acel preot care nu s'a înscris de membru în decurs de un an dela aprobarea statutelor de față, mai târziu nu va fi primit decât dacă nu a împlinit anul 40 al etății și numai dacă e deplin sănătos.

Art. 6. Preoții neohirotoniți pot fi membri dacă se înscriu în decurs de un an dela intrarea lor în prima parohie. —

*) Bucuroși de-a promova cât mai mult interesele văduvelor și orfanilor de preoți, facem loc cu plăcere acestui apel al societății cunoscute sub numele „Familiiile preoților decedați”, care și-a ținut prima sa adunare generală Marția trecută la 16 Martie c. N. R.

cu armele științei medicale, să deschidem larg sufletul poporului pentru a înțelege rostul și chemarea zilelor de azi în lupta contra inamicului comun.

Darul Vostru poate desgheta, iar cuvântul Vostru poate încălzi sufletul rănit de gheșul dejnădejdii. Faceți să înțeleagă poporul că ce pericol ne amenință, faceți să înțeleagă că e dator să fie caute, să-și îngrijească de viitorul copiilor, nepoților, a țării. Faceți să înțeleagă turma, că ce urmări grozave au boalele de sânge nevindecate asupra individului, copiilor, cari se prăpădesc cu zile, sau devin criminali, sfârșind în temniți și case de nebuni.

*In postul mare al sfințelor Paști cuvântul Vostru duhovnicesc va face serviciul cel mai mare neamului, îndemnând poporul să se caute cu medic. *)*

Este cunoscut, că Românul la mărturisire sub patrafir spune adevărul. Folosiți acest privilegiu de sinceritate absolută și puneți întrebarea: „Nu ai suferit, sau nu suferi cu vre-o boală lumească — sifilis, blenoragie?” Țăranul spune adevărul, iar Voi le veți da canonul următor celor bolnavi, sau suspecți: „Vei merge la doctor (ambulator policlinic, dispensar, spital, medic de circumscripție) și te vei prezenta pentru a fi examinat, să ți-se ia sânge pentru analiză, iar în caz că ești bolnav să te supui

*) Urmează acum părerile concrete ale dlui Dr. Stanca în ce privește felul de-a acționa a preoțimei, asupra cărora am făcut mai sus rezervele noastre. N. R.

Dupăce însă, în urma avizului favorabil al ministerului cultelor și artelor Nr. 48808—1925 pentru recunoașterea personalității iuridice, societatea noastră este aprobată prin decizia tribunalului din Zălau sub Nr. 531—1925, cu data de 15 Maiu a aceluiăș an 1925 și anul în cursul căruia preoții se pot înscrie fără restricțiile subliniate din alineatul 2 al art. 5, expiră la 15 Maiu a. c. Invităm preoțimea care dorește a intra în legătura acestei societăți, să nu scape acest termen.

Șimleul-Silvaniei, din ședința Consiliului de administrație ținută la 25 Februarie 1926.

Ioan Oltean
secretar.

Emil Ostatea
președinte.

Săptămâna politică.

Miercuri, în 24 Martie, *noua lege electorală a fost votată din partea Camerei*, aprobându-se în aceeași zi și din partea Senatului modificările ce i-s'au adus la Cameră. A doua zi ea a fost sancționată și promulgată, așa că din acest punct de vedere nu mai este nici o piedecă în calea disolvării actualelor Corpuri legiuitoare.

— Mai având a se vota câteva legi de mai mică importanță, dar cari nu mai puteau să fie amânate, *disolvarea parlamentului s'a amânat totuși pe ziua de azi*, când însuși d. I. I. C. Brătianu — tămăduit deabinele de boala diplomatică ce-l cuprinsese — citește, poate chiar în momentele când scriem aceste șire, Mesagiul regal de închidere definitivă a lucrărilor actualului parlament. Compus încă din partea foștilor guvernanți, acest mesaj va cuprinde desigur o adevărată apologie a guvernării liberale din ultimii patru ani.

— Cuvântul de „foști guvernanți” este, când se vor citi aceste șire, o realitate, intrucât un ultim consiliu de ministri a hotărât, că *demisia formală a guvernului să se producă tot Sâmbătă*, imediat după disolvarea Corpurilor legiuitoare.

— Pe urma acestui act, succesiunea la

tratamentului precis medical. Acest canon ești obligat să-l execuți”. —

Prin măsura aceasta faceți un bine întreit individului, familiei sale și neamului. Pe calea aceasta veți avea în mod absolut discret în control Voastră massa enormă de bolnavi, cari pe altă cale scapă de sub control și urmărire.

Prin forma aceasta se dă cel mai mare ajutor serviciului medical însărcinat cu combaterea sifilisului.

Dovada cea mai eclatantă, că prin măsura aceasta putem mai repede atinge ținta este campania dusă de către Dl Dr. Ioan Rece, medicul șef al ambulatorului policlinic din Zlatna cu ajutorul preoțimei din jur, care a grăbit să satisfacă cererii, trimițând în forma aceasta discretă și obligatorie (canon) toți bolnavii la tratament. Azi putem spune, cu o adâncă satisfacție, că în jurul Zlatnei s'a redus în mod foarte simțitor sifilisul, grație acestei metode și lupte comune sistematice a medicului și preotului.

Sunt firm convins, că în forma aceasta vom intensifica acțiunea întreprinsă pentru combaterea boalelor sociale, cari rod continuu temelia neamului, iar scăpat acest neam de dușmanii săi de moarte va binecuvânta darul Vostru, prin care ia-ți adus scăparea și refuzarea.

Dr. Dionisie Stanca

Cetiți și răspândiți: „UNIREA”.

guvern este formal deschisă și cum consultările pe cari Coroana e ținută să le facă în legătură cu orice *crisd de guvern*, după toate semnele, vor fi de astădată curat numai convenționale, este aproape sigur, că ziua de azi, ori cel mai târziu cea de mâine va aduce țării și noul guvern.

— Combinațiile referitoare la *noul guvern* s'au simplificat foarte mult în cursul ultimei săptămâni. Denunțarea acordului de guvernare cu partidul național, aprobat din partea factorilor competenți ai țărăniștilor, deschide drumul la guvern unui singur partid și acesta nu poate fi decât partidul național, lansat în timpul din urmă. — când lucrurile nu mai puteau fi oprite — chiar și din partea „Viitorului” liberal.

— Singura chestie e, că cine dintre cei doi șefi ai acestui partid va fi primit dela M. Sa Regele însărcinarea de a prezida noul guvern. Dar și această chestiune pare a fi rezolvită în favorul dlui *Iuliu Maniu*, care prin aptitudinile sale de adevărat bărbat de stat s'a impus tuturor cercurilor ca cel mai chemat pentru a fi *viitorul primministru al țării*.

— Și cu aceasta putem încheia cronica politică a săptămânei și guvernării trecute. Sâmbăta lui Lazar, sau a morților, a îngropat sperăm, odată cu fostul guvern, și întreg vechiul regim, iar Dumineca Floriilor și în deosebi aceea a învierii de Paști ne-a adus și ne va aduce *noul regim*, cu un nou sistem de guvernare, de pe urma căruia nădăjduim cu tărie că are să învieze țara întreagă.

Știri mărunte.

Noul nume al principelui Carol.

Dupăcum se anunță într'un număr mai nou al „Monitorului oficial”, s'a aprobat ca fostul principe moștenitor al României să adopte numele de *Carol Caraiman* și să-și aleagă domiciliul pentru toate actele vieții sale civile la moșia sa Monastirea, din comuna cu acelaș nume al județului Ilfov.

O donațiune pentru studenți. Gazele anunță, că d. *Dr. Nicolae Șerban*, cunoscutul avocat din Făgăraș, și-a testat întreaga sa avere de circa 4 milioane Lei pentru înființarea unui cămin universitar la Cluj, menit a servi studenților universitari români din țara Oltului, fără deosebire de confesiune. Este un gând din cele mai bune și d. Șerban din Voila merită toată recunoștința, mai ales dacă va ști să asigure căminului său o conducere, care să nu neglijeze nici latura religioasă a educației ce se va face acolo universitarilor români din țara Oltului.

Locale. Dumineca viitoare, a Paștilor, va predica în catedrală I. Preasfinția Sa *păr. mitropolit Vasile*, Luni a doua zi de Paști *păr. George Faina*, profesor la liceul de fete, iar Marți, a treia zi de Paști, *păr. Ioan Băgălian*, profesor la liceul de băieți.

— Terminându-se lucrările dela turbina electrică din Petrisat, *noua moară cu site a fost pusă în funcțiune* Joia trecută, urmând ca în timpul cel mai scurt, după aplicarea tuturor sârmelor de lipsă, curentul electric să poată servi și pentru iluminarea orașului. Planul a fost ca începutul acestei iluminări să se facă la Paști, dar intervenind obstacole noi și neprevăzute, el nu se va putea face decât peste vre-o 2—3 săptămâni.

— Pentruca publicul să fie orientat asupra timpului când se vor oficia în cursul săptămânei patimilor *serviciile dumnezeiești din catedrală*, curatoratul s'a îngrijit ca ordinea lor să fie afișată la intrarea dela poarta principală a catedralei.

Dela Usinele Reșița. In adunarea generală extraordinară dela 10 Martie c. a Reșiței!

s'a decis rectificarea valorii stabilimentului societății cu 500 milioane Lei și sporirea capitalului social al societății cu aceeași sumă, dela 250 milioane la 750 milioane. In scopul acesta s'au emis 1 milion acțiuni nominative de 500 Lei valoarea nominală, fiecare acționar obținând, fără nici un vârsământ, 2 acțiuni noi pentru una veche. Speșele de emisiune ce se vor fixa de Consiliu nu vor putea trece suma de 25 Lei de acțiune nouă. Scopul acestei măsuri este de a pune în concordanță, într-o anumită măsură, valorile stabilimentelor figurând în bilanț cu valoarea reală a acestor bunuri.

Intrunire colegială. Ni-se cere publicarea următoarelor șire: In vederea organizării întrunirii colegiale de 10 ani: *absolvenții Liceului gr.-cat. român din Blaj — din seria ordinară a anului școlar 1915/16* — sunt rugați cu insistență, să-și comunice adresele, cât mai neîntârziat, subsemnatului. Având această întrunire, cu deplin asentiment, și cu caracter aparte e de dorit a nu lipsi nimeni. Dreptacea pentru siguritate, cu toată dragostea colegială sunteți rugați a-mi comunica — după putință — și alte adrese exacte de a foștilor noștri colegi. — Din încredințare: VICTOR FODOR, Administrațiunea Centrală Capitalară — Blaj.

Telefonul „Unirii“.

Verax. Ne-ar fi plăcut să semnați cele scrise, fiindcă a lavi din ascuns nu este un lucru prea cavaleresc. Aderent sincer al grevelor studențești, veți avea sperăm și curajul de-a ne arăta cine sunteți și atunci putem discuta deschis și frumos întreagă problema studențească, ajunsă o adevărată cangrenă.

»Crucea«. București. Spuneți, Vă rugăm p. I. Bucur, care în numărul dela 18 Martie încrează scrisul p. canonic Dr. Brinzeu în chestia școlilor confesionale, că este foarte greșit, dacă crede, că cele ce se spun acolo despre tendințele de »ortodoxizare prin școală«, sunt învinuiri gratuite. Ba, îi puteți spune, că cele prezentate de Dr. B. sunt numai o palidă icoană a realității, care — probabil și din motive politice, asupra cărora nu mai ținem să insistăm acum — în foarte multe părți a făcut din școlile satelor noastre unite o adevărată filială a ideilor de exterminare a bisericii noastre, concepute de creșterul neodihnit al I. Preasfințitului dela Sibiu. Și apoi actele guvernului care s'a dus, care nu prea a înțeles să menajeze această biserică, de pe urma căreia n'a putut să profite aproape nimica politicește, chiar de loc nu pot să desmintă atât de îndreptățite noastre doleanțe de ordin școlar, tot atât de românești, pe cât și de creștinești.

»Renașterea«. Cluj. Apologetul savant al ideilor neortodoxe referitoare la proprietatea averilor bisericesti, faimosul d. Pasca, a cam întârziat, se pare, cu argumentele sale canonice (!) luate de pe rezoluțiile generalului Buccov. D. Lapedatu, fostul ministru al cultelor, un distins și apreciat istoric, probabil va fi cunoscut »rezoluțiile« buccoviene ceva mai bine decât minusculul d. Pasca și dacă totuși a înțeles să nu le preferă unor autorități canonice ca Șaguna și Mișag, înseamnă că nici directorul nostru nu prea »a bătut câmpii«, când a avut »curajul moral« să fie de părerea acestora. Nu, dragă dle Pasca, câmpii nu-i batem noi, ci aceia cari pierzându-și busola credinței, vor sfârși poate prin a-și pierde... și mintea.

M. Sibiu. Că cercurile ortodoxe dela Dvoastră sunt foarte abătute pentru eșecul din jurul legii pentru noul regim al cultelor, este foarte ușor de înțeles. Trezirea proiectului cunoscut era pentru acești dd. atât de sigură, încât cu luni înainte au început să împânzească satele cu firele unor agitații proselitiste de cea mai detestabilă speță și acum, firește, le vine foarte greu, să spună că n'au isbutit să ducă la îndeplinire tot ce au vrut. Cele întâmplare le vor fi însă de învățătură și avem bune nădejdi, că oamenii vor mai lăsa din alurele dictatoriale, în cari prea s'au complăcut până acum.

G. Câmpeni. Nu putem publica cele trimise, fiindcă prea este o chestie locală, care nici altfel nu intră în cadrele preocupărilor noastre. Și apoi mai este și chestia spațiului foarte restrâns de care dispunem. — Chestii de acestea trebuie scurte ventilate în gazetele mari ale capitalei, cari nu credem să Vă refuze ospitalitatea.

G. Brăila. Suma de 200 Lei trimisă în Ianuarie am primit-o, fără a fi sosit la adresa noastră și suma trimisă pentru Institutul recunoștinței.

V. Răducăneni. Pe anul 1925 aveți restanță de 30 Lei.

A. Gheorgheni. Confirmăm primirea sumei de Lei 180.

Parohia română unită — Șăulia.

Nr. 35—1926.

Publicațiune de licitație.

Pentru edificarea bisericii greco-catolice din Șăulia (poșta Miheș), județul Mureș, se va ținea licitație publică cu oferte închise în ziua de 15 Aprilie 1926 la ora

14 (2 p. a.), valoarea devizului pentru întreprindere fiind Lei 738,129.

Ofertele închise, însoțite de o garanție de 15,000 Lei în număr, ori hârtii de valoare, se vor depune până la ora sus indicată la reprezentanța parohială din Șăulia.

Ofertele vor conține numai rabaturi procentuale și nici de cum sume globale.

Proiectul și condițiunile de licitație se pot vedea zilnic la oficiul parohial gr.-cat. din Șăulia între orele 8—16.

Șăulia, la 20 Martie 1926

Alexandru Valea
președinte.

Ion Turc
primcurator.

(135) 1—3.

VASILE HOZA

PRĂVĂLIE DE MANUFACTURĂ.

(97) 12—52

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslovacia ca: Zefire, Delenuri, Satinuri, Basmale etc., precum și o dăjdie bisericești: Vestminte și Prapori din cele mai bune stoffe elvețiene, apoi Potire, Cădelnițe, Cruci de mână și Cruci de prapori cu prețuri convenabile.

Serviciul ireproșabil.

NB. Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până ce nu se va convinge de prețurile mele.

SIBIU, Piața Prințul Carol Nr. 6.

Aviz.

Aduc la cunoștința Onor. Public din Blaj și jur că FIRMA PUȘCAȘ ȘI PANIC s'a despărțit în mod amical și eu, subsemnatul, mi-am deschis

Frizerie proprie

în strada Regele Ferdinand nr. 40 unde servesc vechea clientelă foarte igienic și cinstit.

Rog sprijinul Onoratului Public

Cu toată stima

Emilian Panic,
barbier și frizer.

(141) 2—2

Loteria „Reuniunii Sf. Maria“ a femeilor române gr.-catolice din Cluj pentru zestrarea Bisericii Calvaria.

Tragerea garantată la 31 Martie 1926.

Lei 50 Biletul.

Căștigurile sunt:

1. Un automobil Ford, nou, luxos.
2. Un tractor Fordson, nou.
3. O mașină de cusut Singer, nouă
- 4—6. Trei tablouri ale maistrilor P. C. U. pidan, A. Demian, Al. Pop.
- 7—8. Două covoare persane.
- 9—10. Două scoarțe românești

Lei 50 Biletul

Comezile pentru aceste lozuri se adresează Societății an. RUDOLF MOSSE, Agenție de Publicitate Cluj, Ș. Regina Maria 37, unde se trimit prin mandat poștal costul lozurilor, plus cheltuielile de poștă precum expeditia lozurilor și listelor de tragere a căștigurilor.

Omul trebuie să riște în fiecare lună câștigul ca să-și încerce norocul. In chipul acesta mulți câștigat în ultimele luni, case, automobile și sute de mii de Lei în bani gata. (65) 9—10

IMPORTANT!

Comercianții să ia seama:

In cel mai bun centru comercial din Blaj se dau cu chirie două localari frumoase pentru prăvălii, având alături și camerele necesare pentru locuință.

A se adresa proprietarului:

2—56

Ștefan Nyergeș.

Buzdughină & Hoza

Intreprindere românească

SIBIU

TURNĂTORIE DE FONTĂ ȘI METAL
ATELIER MEHANIC
MAȘINI DE TREERAT
MORI, MOTOARE, CAZANE.

TURNĂTORIE DE CLOPOTE din cel mai bun material, cu garantarea cuvenită și prețurile cele mai solide.

(33) 11—?

CUMPĂRAM aramă veche, în ori ce cantitate, precum și lucruri vechi de mașini.

ALLO, ALLO! VINE ELECTRICA LA BLAJ!

La firma HENRIC TRENCSINER

au sosit celea mai moderne și mai elegante

CANDELABRE pentru prânzitoare, odăi de lucru și cancelarii. dela celea mai simple și mai ieftine până la celea mai luxoase.

CANDELABRE de sticlă, de porțelan, argint de china și alpaca.

LAMPE SIMPLE pentru birouri și mese de scris particulare. Magazin, bine asortat și inepușabil

TOT ACOLO se încadrează tablouri, se pun geamuri la ferestre și se găsește orice marfă de sticlărie.

Prețuri ieftine, serviciu prompt.

(157) 1—3.

HENRIC TRENCSINER, Blaj, Str. Regina Maria.